

Umeå i kreativitetens tidevarv

Kreativitet är ett grundläggande element i all mänsklig existens. Alla enskilda människor bär på mer eller mindre kreativa egenskaper. Kreativitet har också allt mer blivit accepterat som en av de starkaste drivkrafterna för ekonomisk tillväxt, inte bara det enskilda geniets kreativitet utan framförallt kreativitet som en integrerad social företeelse i nätverk, företag, regioner och samhällen. I USA har Richard Florida med sin bok "The Rise of the Creative Class" skapat en ny förklaringsmodell varför vissa regioner växer och utvecklas medan andra slumrar in i en ibland pittoresk, men aldrig livskraftig, dvala. Genom Floridas forskning har en ny terminologi utvecklats som beskriver kreativiteten, och därmed tillväxten, i mätbara termer via ett kreativitetsindex.. De begrepp som idag används kallas kreativitetens 3 T. Ett första T står för Teknologi. Ett andra T står för Talang. Ett tredje T står för Tolerans. I toleranta samhällen där välutbildade begåvningar möts i nätverk och konkurrens skapas den växtmiljö som krävs för en positiv ekonomisk tillväxt. Med hjälp av Floridas kreativitetsindex har ett flertal städer och regioner i USA kunnat beskrivas och jämföras mot varandra. Beskrivningen har inte bara fångat nuläget utan ger också en bra grogrund för prognoser om framtiden.

Nu har Floridas forskning även kommit till Europa. I samarbete med den brittiska tankesmedjan Demos har Florida kartlagt 14 europeiska länder. Med hjälp av sina 3 T:n har forskarna utformat ett Euro-Creativity Index (ECI). I ett Svenskt perspektiv är det glädjande konstatera att Sverige som nation lägger sig högst på detta index. Det framgår till och med att Sverige faktiskt slår USA i denna indextävling. Hur har man då byggt upp ECI?

För att få fram Europas Talangindex så har forskarna studerat tre faktorer; För det första har man studerat andelen verksamma personer inom den sk kreativa klassen. Till hjälp har man använt ILO statistik gällande antalet personer som arbetar som vetenskapsmän, ingenjörer, artister, musiker, arkitekter, designers, företagsledare etc. För det andra har man studerat ett Humankapitalindex som tar hänsyn till hur många personer i befolkningen inom åldersspannet 25 – 64 år som har minst 4 års universitetsstudier. För det tredje tar man hänsyn till ett Vetenskapsindex som beräknar andelen vetenskapsmän per 1000 produktionsarbetare.

För att beräkna Europas Teknologindex så har forskarna även här studerat tre olika faktorer: För det första har man studerat den totala forsknings- och utvecklingskostnaden i förhållande till BNP. För det andra ett Innovationsindex som beaktar antalet patentansökningar i förhållande till befolkningen. För det tredje ett Högteknologiindex som beaktar antalet patent, i relation till befolkningen, inom områden som Biotech, IT, Läkemedelsindustrin etc.

Det Europeiska Toleransindexet är även det uppbyggt på tre faktorer: Den första faktorn är ett Attitydindex som mäter attityder gällande minoriteter. Ett Värderingsindex mäter i vilken omfattning befolkningen tenderar att tänka traditionellt eller nydanande vad avser frågor som religion, nationalism, auktoriteter, familje frågor, genusfrågor mm. Ett tredje Självförverkligandeindex mäter i vilken utsträckning ett land värdesätter individens rättigheter och självförverkligande i frågor som rör livskvalitet, demokrati, vetenskap, nöje, miljöfrågor, politik, invandrare och homosexualitet.

I Storbritannien har man inte nöjt sig med att studera ECI för hela landet. I ett land som placerar sig först på 8:e plats i en europeisk jämförelse måste det trots allt ses som kreativt att komma fram till att kreativitetsindex faktiskt är mest verksamma när man jämför regioner och städer. Det finns mycket som idag talar för att företagen i större utsträckning söker sig till regioner/städer där talanger finns snarare än

motsatsen, dvs att människorna i stället söker sig till platser där investeringar och teknologier finns koncentrerade. I Storbritannien har man därför rankat 40 av de största städerna med hänsyn till ett lätt modifierat kreativitetsindex (ECI). Rankad som nummer ett i UK var för övrigt Manchester.

Umeå är en stad som i många avseenden är en kreativ stad. Inte minst brukar vi hävda att Umeå är en tolerant stad som bland annat vid två tillfällen rankats högt vad avser vår tolerans, vårt värdskap, för de homosexuella. Mätt med Floridas Europeiska Index skulle staden sannolikt stå sig väl i såväl en nationell som internationell jämförelse. Hur bra vi är vet vi dock inte. Det vore mycket värdefullt för Umeå om vi i Sverige hade ett svenskt kreativitetsindex både för att fastställa stadens verkliga nuvarande nivå av kreativitet likaväl som att få ett verktyg för ständig förbättring. En stad eller ett företag som ständigt arbetar med att stödja och förbättra sin kreativitet ökar sin överlevnadschans i märkbar omfattning. Vinnarna i den globala kreativa ekonomin kommer att vara de nationer och regioner som bäst förmår att attrahera, behålla och utveckla sina kreativa begåvningar. Det är med kreativitet som med Umeås duktiga kvinnliga fotbollsspelare, vi skulle inte veta hur bra de är om de inte fick visa sin kompetens i tävling med andra. Frågan är nu bara vem som tar initiativet till att vi i Umeå skall använda de verktyg som redan finns för att vi inte bara skall tro att vi är kreativa utan också kan visa att vi är det, och inte minst, fortsätta att vara det.